

HEROLDEN

MEDLEMSBLAD FOR SCT. GEORGS GILDERNE I ÅRHUS

75. ÅRGANG NR. 6

SEPTEMBER 2017

GILDETID**1./7. GILDE****Mandag d. 11. september.**

Besøg på Naturhistorisk Museum.
Vi mødes kl. 13.00 ved museet

4. GILDE**Mandag d. 18. september 19.00.**

Gildehal i Langenæskirken.
"Havnarbejderen"

v/ Palle Jørgensen

Mandag d. 9. oktober 19.00.

Gildemøde i Langenæskirken.
Jens Maibom om sit liv med sang og musik

5. GILDE**Mandag d. 4. september kl.13.00.**

Tur til Museum Ovaraci,
Skovagervej 2, Risskov.

6. GILDE.**Mandag d. 4. september kl. 19.30.**

Gildemøde på Spejdermuseet, Søren Nymarksvej 19, 8270 Højbjerg.
Rundvisning på museet og i genbrugsbutikken.

Mandag d. 2. oktober.

Gildemøde i Langenæs kirke.

8. GILDE**Mandag d. 28. august kl. 19.00.**

Friluftsgildehal, Delfingården,
Bredevej 2A, Egå.

Fellowship Day 2017
Østjydske Distrikt og Aarhus Stadsgilde
indbyder igen i år til arrangement
tirsdag den d 25. oktober
på Diakonhøjskolen,
Lysengalle 15, Højbjerg.
Mere i HEROLDEN oktober.

Mandag den 11. september.

skal vi besøge Naturhistorisk Museum.
Vi mødes kl. 13.00 foran Museet
Wilhelm Meyers Alle 10, Århus C.
Efter en rundtur i Museet, drikker vi
vores medbragte kaffe m/kage.
(Birgitte og Jan medbringer til alle).
HUSK eventuelle afbud til Birgitte og
Jan.

MEDLEMSNYT**FRIMÆRKELAUGET****Torsdag d. 7. september**

Så er sommerferien forbi og vi starter op igen med en ny møderække.
Der forsøges endnu en gang at lave en tur til Det gamle Posthus i Holstebro.
Nærmere følger. Ellers mødes vi i Spejderhytten i Tranbjerg med bl.a. optakt til Landsgildetinget

Fødselsdag:

16-09-17 Inger Lise Henningsen
1./7.G 90 år

Udmeldelser:

31-05-2017 Sven Vindal Eriksen,
2. Gilde.
31-05-2017 Grete Gjerulff, 9. Gilde.
31-05-2017 Gerda Andersen, 9. Gilde.

HEROLDEN

udkommer næste gang
ca. 1. oktober 2017.

Deadline 15. september.

Redaktør Ole Andreasen,

Grøndalsvej 170, 8260 Viby J.

Telefon 24 63 82 95

E-mail: herolden@mail.dk

REFERATER	
------------------	---

1./ 7. GILDE

Den 29. juni havde vi vores årlige sommermøde hos Birgitte og Jan i Lyngsbæk.

Desværre måtte to gildebrødre melde afbud. Dagen bød på regnvejr, så vi måtte blive indendørs.

Dog kunne nogle af os sidde under halvtaget, og samtalen gik livligt både indendørs og udendørs.

Forinden nød vi kaffen med hjemmebagt kringle. Senere tændte Hans op i grillen, og grillede revelsben, som vi fik med kartoffelsalat. Igen en hyggelig dag, og tak til Birgitte og Jan, der lagde hus til.

ofk

5. GILDE

Lørdag den 10. juni holdt vi årets friluftgildehal i Delfinernes flotte Sorring hytte. Forventningerne hos os 15 gildebrødre og gæster var store, da der efter indbydelsen var lagt op til en "Nak og æd" dag. Hvad skulle der ske? Mange har jo set i TV hvordan det kunne komme til at foregå? Kunne vi selv finde dagens måltider ude i skoven og skulle vi så nøjes med det? Var der enkelte, der lige havde et par ekstra gulerødder med i rygsækken?

Vi mødtes ved hytten kl. 11, flagget blev sat og vejret var med os med sol og varme efter regnvejret den foregående dag. Derefter var der en kort rundvisning i hytten og det nærliggende område, for de der ikke havde været her før. Samtidig skulle der samles rødder og diverse grønt, der skulle bruges til dagens festmåltid.

Flammerne i bålet blussede snart lystigt og imens spiste vi lækkerierne fra egen medbragt madkurv, som vi var blevet opfordret til at tage med blot for en sikkerheds skyld. Snakken gik, men efterhånden steg spændingen for hvad havde den arrangerende gruppe tænkt, at vi skulle overraskes med til dagens festmåltid? Spændingen blev til dels udløst, da et fårehoved blev lagt frem og savet igennem. Det skulle nu koges over bålet sammen med kartofler og forskellige grøntsager. Arbejdsopgaverne blev fordelt og alle gik til den med nysgerrighed og arbejdsiver.

Alt skulle tilberedes over bål. Heldigvis havde Aage på forhånd fanget og medbragte nu de 3 kg. krabber, der senere skulle blive til en dejlig suppe. Den overådige menu bestod desuden af kogte/grillede lammeskanke og hjemmelavede medisterpølser. Hver især skulle selv fabrikere sin egen pølse lige fra at snitte kødstykker, stoppe i lammearm, koge og til slut at grille den på bålristen. Især pølsefremstillingen krævede stor fingerfærdighed og akkuratse.

Imens så alt boblede og sydede i de store gryder holdt vi gildehal i vellygt og røg.

Gildemester bød velkommen til gildehal i de noget anderledes rammer og i sin efterfølgende gildemestertale omtalte han bl.a. indianernes vanskelige levevilkår og deres problemer både før og nu.

I 5.minutters Sct. Georg læste Susanne den berømte indianerhøvding Tecumseh's ord om hvordan en indianer ser livet. Han blev født i Ohio år 1768 og talte altid indianernes sag.

Ved afslutningen af gildehallen sang vi "The Ballad of Ira Hayes". Hayes var en indianer i US Marine og en af de seks, der satte det amerikanske flag ved en aktion på Iwo Jima under 2. Verdenskrig. Statuen af de seks marinere er opstillet i Arlington, Virginia og Henning kunne fortælle mere om statu-

en, da han selv havde besøgt stedet på en ferietur.

Efter afholdelse af gildehallen skulle der spises. Alle spiste med god appetit og nogle vovede at prøvesmage tunge og hjerne fra fåret!

Senere fulgte den store oprydning og opvask, men sikken en maddag, der sluttede med kaffe og kage. Alle kunne dernæst køre mod Aarhus efter en begivenhedsrig dag og sendte en stor tak til den arrangerende gruppe for deres store indsats med planlægning mv. til "Nak og æd" dagen.

Alice

6. GILDE

Den 20. maj mødtes 15 gildebrødre i Fredericia til årets gildeudflugt arrangeret af gildeledelsen. Vi startede ved Christianskirken, hvor vi havde lånt et lokale til at indtage den morgenmad ledelsen havde medbragt.

Der var bestilt en guide og han fortalte levende om den spændende og meget smukke kirke. I 1925 blev det besluttet at anlægge en kirkegård udenfor voldene. I 1930 blev der bygget et kapel og i 1936 blev der som forsøg holdt "prædikengudstjenester" men man savnede mulighed for at holde nadver, barnedåb og vielser. Derfor blev kapellet udbygget med en korbygning. I 1942 blev kapellet indviet som kirke under navnet Christianskirken, opkaldt efter Kong Christian X. Senere blev der bygget et menighedshus (Christianshus). Det stod færdigt i 1968.

Da kirken blev for lille placerede man et nyt stort himmelstræbende hovedskib midt imellem den oprindelige kirke og menighedshuset. Hovedskibet er forbundet til begge rum med store foldedøre, som gør at kirkens tre dele kan bruges samlet eller hver for sig. Der er 22 m. fra gulv til loft i midterskibet og det kan rumme 300 mennesker. Når der åbnes op til de to andre rum er der

plads til 550 gæster. Kirken er tegnet af arkitekt Ib Zachariasen.

Med årene syntes man kirken var lidt for mørk. Man kontaktede kunstneren Bjørn Nørgaard og bad han komme med ideer til at få mere lys ind i rummet. Han sagde: "Hvorfor lukker vi ikke bare skidtet op og sætter glasmosaikker i".

Det blev vedtaget og så blev der sat mange ting i gang for at samle penge ind. Bjørn Nørgaard skabte et litografi som blev lavet i 250 eksemplarer og det første var reserveret Dronningen.

Mosaikkerne består af 32 glasmosaikruder der skildrer fortællinger fra Det Gamle Testamente på den ene side og fra Det Nye Testamente på den anden side. Det var utrolig smukt at sidde nede på stolene og betragte værket som Bjørn Nørgaard har kaldt "Du skal elske din fjende".

Alterrelieffet er også imponerende. Det er et kæmpestort og vejer 600 kilo og 1000 kilo med kontra-vægte. Det er belagt med bladguld og forestiller Nadveren. Når man ser nærmere på relieffet, kan man se at de 6 personer til højre for Jesus er mænd, mens de 6 til venstre er kvinder. Som Nørgaard sagde: "Halvdelen af verdens befolkning er kvinder" Den 30. december 2007 var der indvielse hvor Dronning Margrethe og Prins Henrik deltog.

Efter rundvisningen skulle vi ned og møde en guide som fortalte om Fredericias historie.

Vi gik en tur på voldene og ned til "Landsoldaten". Det er verdens første monument over den menige soldat. Indtil den blev afsløret, så man kun statuer og buste af konger, kejsere og generaler.

Efter et par timer, var det tid til at køre til Horsens, hvor vi skulle spise på Kystens Perle. Utrolig lækker mad og dejlige omgivelser. Vi gik en lille tur inden vi skulle have eftermiddagskaffe. Så var en dejlig dag slut og vi kunne køre hjem. Tak til gilde-ledelsen for endnu en veltilrettelagt tur, hvor man føler, man har fået noget med hjem.

Den 12. juni mødtes 6. Gilde til det sidste møde inden sommerferien. De tre grupper var blevet bedt om, at fortælle lidt om, hvad de havde arbejdet med i årets løb.

Alice fortalte om en tur til Budapest. De havde været igennem 4 lande og besøgt Berlin, Prag, Bratislava og Budapest. Det havde været en oplevelsesrig tur.

Tove fortalte om skibet MF Broen. Det blev bygget på Frederikshavns skibsværft i 1951 og til stabelafløbningen havde alle skolebørn i byen fri for at komme ned og se det.

Det har sejlet på forskellige ruter i Danmark, før den endte som restaurationskib i Århus (i daglig tale blev den kaldt speed båden). I 2015 blev den slæbt til Nyborg, hvor kommunen vil bevare den som museumsskib, da det er en del af vores kulturarv.

Sonja fortalte om MF Jutlandia, som næsten alle kender gennem Kim Larsens sang. I forbindelse med Korea krigen havde Danmark tilbudt at stille medicin til rådighed. Efter yderligere forhandlinger blev det besluttet at hjælpe med et hospitalsskib og ØK lånte regeringen Jutlandia, som stævnede ud i 1951.

Som alle andre hospitalsskibe blev det malet hvidt med røde kors på

siderne. Det havde også et rødt bånd hen langs siden for at skelne det fra militære hospitalsskibe, der havde et grønt bånd. Dansk Røde Kors stod for drift af skibet, ØK for bemanningen og regeringen betalte.

I vores gruppe have vi arbejdet med personer, der var skrevet en bog om. Robin fortalte om vores folkekære skuespiller Poul Reichardt som vi mistede i 1985. Han blev gift 3 gange, sidst med Charlotte Ernst med hvem han fik 4 børn.

Han var en alsidig skuespiller som havde en dejlig stemme. Hvem husker ikke "Smil til mig, pigelil", "Er du dus med himlens fugle og "Ibrahim, løb nu til". Poul Reichardt blev ramt af en hjerneblødning i 1981, der kostede ham det meste af forligheden.

Inger fortalte om Stine Bosse, som en overgang var leder i Tryk Vesta. En meget spændende kvinde. I 2009 og 2010 var hun i top 25 på finansavisen Financial Times liste over verdens mest indflydelsesrige kvinder.

I 2011 sagde hun sit job op for at have mere tid til børn og børnebørn. Hun beholdt dog bestyrelsesposter i flere virksomheder bl.a. bestyrelsesformand i Det Kongelige Teater. En udnævnelse hun var meget glad og ydmyg overfor.

Efter alt dette trængte vi til et lille traktement og under kaffen fik vi endelig udleveret folderne med de nye grupper. Det er altid spændende at se, hvem man kommer i gruppe med.

Så skulle der aftales datoer for det første møde efter sommerferien. Så var en rigtig hyggelig aften til ende og vi kunne ønske hinanden god sommer.

Inger A.

8. GILDE

Mandag den 29. maj tog en halv snes gildebrødre fra vort gilde afsted på den årlige gildetur som afslutning på forårets aktiviteter. Vi mødtes på havnen i Hov, og da selve tunøfærgen ikke passede ind i vores tidsplan, havde vi hyret alternativet – en tidligere fiskerbåd, M/S TUNØ, som med en god times sejlands bragte os til øen – ikke stor, blot 3.52 km², og, bemærkelsesværdigt, med langt færre regnvejrsbyger end inde på den jyske østkyst.

Tunø er dannet i forbindelse med den sidste istid, og arkæologiske fund fortæller, at der faktisk boede mennesker her allerede for 2.500 år f. kr.

Tunø er et populært feriemål ikke mindst for rigtig mange campister, festivalgæster og sejlsportsfolk, så øens (pt.) 112 fastboende befolkning føler sig bestemt ikke alene – i hvert fald ikke om sommeren. Tilbage i 1930 toppede befolkningstallet med 256 beboere.

Der er mange overnatningsmuligheder. Foruden campingpladsen er der ”hotel” og feriecentre, sommerhuse og hytter til udlejning, Bed and Breakfast og på spejderpladsen på nordkysten er der shelters og plads til telte. Ca. 50.000 gæster årligt øen, og marinaen besøges af ca. 10.000 sejlbåde hvert år. Tunø er længst i øst-vestlig retning, ca. 4 km., og nord-syd måler den blot 1,5 km. Vandrer med langs kysten rundt om øen, er turen på 9 km.

Med fast grund under fødderne på kajen, blev vi modtaget af en af de fastboende, nemlig øens meget dynamiske guide, Hanne Tromborg Thaysen, og det blev starten på et festfyrværkeri af facts og farverige kroniker, om alt hvad der findes på øen, og om hvordan man har indrettet sig, når så få, som man er på Tunø, skal kunne få det hele til at fungere.

Den der tager imod breve og pakker, når Tunø Færgen ankommer,

sørger f.eks. også for, at posten bringes ud og rundt på øen, som et af dagens gøremål, men giver også en hånd med i mange andre forbindelser.

Øens præster fungerede tidligere sideløbende som fyrmestre etc. Det sidste eksempel er måske naturligt nok, for lysfyret, som hjælper skibstrafikken sikkert ind til Tunø, er faktisk placeret på toppen af kirketårnet.

Øens købmand deltog i mange år som frivillig i undervisningen i øens børnehave og tog med skoleelver til svømning, sad i skolens bestyrelse, deltog i skemalægningen, og var også aktiv med læserbreve til Tunø Avis.

Købmanden var faktisk vores guide, Hanne, som oprindeligt var bosiddende på Fyn, og midt i et karriereforsøg. En chefstilling med lange arbejdsdage som marketingchef i radio- og it-firmaet Merlin samt en voksende familie lod sig ikke forene i det lange løb, så familien flyttede til Tunø, hvor hun så blev købmand i en årrække med sin mand Jens, som var afdelingschef i samme firma, som højre hånd.

De havde travlt, og der var også plads til en kaffestue med friskbagt kage og sandwich. Senere blev der i købmandsbutikken suppleret med posthus og apotek. Lysten til at være husmor på fuldtid indfandt sig imidlertid, med ønsket om at få tid til at passe køkkenhave, bage og sylte m.v., men med sin kolossale dynamik, blev det alligevel for kedeligt for Hanne.

Hun vidste imidlertid fra sin tid som købmand, at gæsterne på øen gerne ville vide mere, så nu skabte hun sig et job som øens guide, og hun arrangerer i dag 50-70 ø-ture årligt for firmaer, familier og skoler, skræddersyede, men aldrig helt ens.

Vores guidede tur, gik så der ud ad - til fods, for Tunø er jo bilfri. Skal et selskab, som vores, transporteres rund på øen, så sker det på en overdækket ladvogn med bænke og hynder, og med

HEROLDEN

en traktor som trækraft, og når chaufføren, som kunne være Vagn, øens tidligere havnefoged, ind i mellem standser, så er det for at fortælle.

Vi prøvede selv turen efter frokosten på det gamle Mejeri og fik et fint indtryk af den flotte natur, gennem moseområder og tæt skov, ad hulveje ud til de sydvendte moræneklinger, hvor bl.a. stormmåger yngler. ”Tejsten”, en sort alkefugl med hvide vingekanter yngler også her, og den hører ellers mest hjemme under langt nordligere himmelstrøg bl.a. i Grønland.

Hanne førte os systematisk gennem selve Tunø by, som jo er en landsby med én lang hovedgade. Inden vi forlod selv havnen, som ligger adskilt fra marinaen, med plads til 200 lystbåde, kom vi forbi røgeriet, som også er et populært spisested og fiskebutik.

Uden for sæsonen udnyttes røgnene til produktion af røgsalt, som eksporteres til bl.a. Tyskland og Italien. Cykeludlejningen hørte vi også om. Festivalpladsen ligger først for mellem havnen og byen, og afstanden til byen fra havnen er blot ca. 500 meter.

Tunø by omtales allerede i 1100 tallet, og huse og gårde blev bygget mellem hinanden. Midt i 1800 tallet brændte 16 gårde og 15 huse, og en del af gårdene blev genopført, men nu ude på øen.

På vores vej gennem Tunø by, 500 meter fra ende til anden, hørte vi så Hanne fortælle, og vi spidsede øren. Der er bygget ældreboliger, og dør om dør holder sygeplejersken til når hun, med visse intervaller, konsulterer på Tunø. Bliver der brug for en læge, skal han/hun tilkaldes fra fastlandet.

Det gamle mejeri blev nedlagt i 1966, så det medførte, at det var slut med kvæghold og malkekøer på Tunø. I stedet

blev der indrettet gæstgiveri og kro med otte dobbeltværelser. I 2007 kom der imidlertid atter liv på markerne – en fåreflok - så i dag er man leveringsdygtig med tunølam. Der bliver også produceret masser af grøntsager, og langs hovedgaden så vi selvbetjenings boder med bl.a. asparges, nye kartofler. Porer og løg produceres i store mængder og når udenøs via Gaza.

Kirken er øens flotteste turistattraktion, oprindeligt opført i romansk stil, men senere er der bygget til og ændret, så stilen er gotisk. Den ældste del af kirken er fra 1300 tallet.

Kirken har pt. ingen fastboende præst, og de regelmæssige kirkelige handlinger foretages af præster fra Østjylland. Kirketårnet, med sin funktion fra 1801, er fortsat i drift, dog bedre udstyret flere gange i årenes løb, og i øvrigt er det Jens, Hannes mand, der holder øje med lysfyret.

Vi nåede også indenfor i hjemstavsmuseet samt i den lokalhistoriske samling, hvor Tunø Avis har adresse. Den er udkomme gennem 25 år, og nu én gang om måneden. Den koster 15 kroner i løssalg. Avisen har indrettet net café og er baseret på frivillig arbejdskraft.

Eftermiddagen var ved at gå på hæld, så vi tog afsked med vores guide, fandt vores skib, og sejlede hjemad – og så bød skipperen på kaffe og kage undervejs, som en hilsen fra Tunø.

Frits

Forsidemotivet denne gang er malet af maleren Lars Bang, Silkeborg og bærer titlen "The Dragon Fight", tilsendt af Mandrup Langhoff, 4. Gilde.

Spejdermuseets loppemarked

uge 39, 40 og 41, 2017

Søndag d. 1/10 og 8/10, samt lørdag d. 14/10, fra kl. 11 – 14
Loppehuset, Søren Nymarks Vej 6a, 8270 Højbjerg

Formålet er at skaffe midler til driften af Spejdermuseet Århus, som spejderkorpsets og gilderne i Århus, i sin tid har etableret.

Det er selvsagt en aktivitet, der kræver mange hjælpere, så vi skal gerne være mere end 30 på salgsdagene. Vi vil gerne trække på gildebredere og andre venner af museet, til at tømme på Eskelund, sortere og sætte op, samt ikke mindst som sælgere på salgsdagene.

Salgsdagene, d. 1/10, 8/10 og 14/10 (Sælgere møder ½ time før, og må regne med ½ time efter)

Tilmeld dig på: <http://doodle.com/poll/5wubqj4razbgtwter>

Sortering i uge 39 og 40, tirs-, tors- og lørdag, i uge 41, tirs- og fredag (Tidspunktaftales mellem de tilmeldte)

Tilmeld dig på: <http://doodle.com/poll/22hpkawsadegk9bhn> (Andre dage: kontakt Erik)

Tømming på Eskelund (Loppehusets trailer vejer 1000 kg. incl. last)

Tilmeld dig på: <http://doodle.com/poll/pcnhvduuutb9pkxit>

Nu håber vi på støtte fra mange, herunder også gilderne, så tilmeld jer via "Doodle" eller til Erik Birkholm Nielsen, mobil: 20408663, mail: erikbirkholmnielsen@gmail.com

PS Har du lyst til at bage til Caféen, så giv mig endelig besked 😊

På forhånd tak - med venlig hilsen – Loppeudvalget